Gratia christi cum Blanrivi charissimi. Temporum istorum mora, gravis est iniquitas. Non potuimus Saxonis pacis suae consulere, nisi aliorum malo? Quid quaeso iam evangelicis nobis usuro sacramentarorum, ut nos vocant, dimissus fuerimus? Forsitan non satis est sacrilegum. O infinita vanam pacis ignorantia. Verum qui fovea fodit, ipse in eam incidet, aliquando in illam. Sed ipsius suae malitiae erga te. An quaeso satium erat contendendum verbi ministris Evangelium pacis, cum inter adversarios tum adhuc infirmos, praedicatoribus? Non potuit consensu illa saniore consilio vel differri vel prorsus omitti ne in gremio christiano sine offendiculo teneri? Quid opus fuit hunc festinandi et detrahendi causam statim ab ipso rerum exordio sacrificulis illico dari? Sed proni sunt lutherani ad hoc, ut aliorum de sacramento corporis christi ~~fide~~ fidem exigant ac rationem, quasi domini nostrorum fidei non constituti sint. Ultima tamen oportet parati ad reddendam + qui exigendam aliorum fidei rationem. Non fuerit igitur inquam verissimum et ab illis exigere, quae sanae intellectui necessario concomitantur. Primo. Num credamus christum carnem assumpsisse vivam, passibilem, atque mortalibus corporis, uno tempore pro, obnoxiam, id quod pro no negabunt, quando et lutherus in postilla sua super Epistolam maioris Missae quae die Natalis Domini celebrari pontificii, ad hunc modum scripsit. Die menschheit christi hat eben wie ein ander leib natürlich menschlich nit alle zeit alle ding gedacht, gewist, gewillet, gemocht, wie etlich eynes allmechtigen menschen auß jm machen, mengen die zwo natur vnnd jr werck in eynander vnleydlich. Et quae illis huiusmodi multa habet. Quinto. Quomodo sacramentum illud Dominici corporis, de quo contendimus, ante christi mortem, resurrectionem atque ad dexteram eius ascensionem impassibile esse, passibile adhuc et carnalibus infirmitatibus et impedimentis obnoxio corpori christi existere, nam dicere illud iudicandi modo in parte fuisse tum, quo post qui clarificatus in coelis consedit. Nos puto negabunt. Omnino nam in hac contentione ad id ipsum tamen, quod cum discipulis christus moriturus non habuit, recurrendum est. Tertio. Num contendam corpus christi hodie adhuc esse in sacramento altaris, ut vocant, qui sit in coelis. Ultimum sequitur sunt tandem illa quibus lutherus in colloquio usus est, illud non admittere.

+ sum

Patens est Sacramentum, et dicitur corpus Christi esse quidem in Cena
substantialiter, et significantiam, id quod ipse interpretatur, nihil
aliud esse, qui sic dixerit, verum, id quod in gremio Patris manet. Verum
ingaudet illud esse localiter. Tu quidem Patris dextera localiter corpo-
ris Christi praesentiam remisisti. Sed quaeso quid erat illud crassius
quod primum illi abs te exigebat? Tu velim verissime rogares
nunc credamus et confitemur corpus Christi alicubi localiter esse.
Nos est nunc observare ne pro hactenus de illo disputatum esse,
quasi velut illud nec minus esse ubique: qui ipsum Christi
Divinitatem. Quod si hoc sicut volunt et hodie, quid mirum
si concedant nobis, quod dicimus corpus Christi in panis non esse
localiter, quando iudex fortasse concedunt, si dixerimus illud
nusquam: in coelis esse corporaliter et localiter? Sed quomodo
conveniunt ista cum Veritate humanae carnis? Iam non mi-
nus mihi petere conferre qui humanam Christi naturam nolle
quam qui divinam. Rogantur itaque quid dicant ad ista Augustini
quae in Epistola 57 ad Dardanum scripsit, minime ubi dicit,
Nolo itaque dubitare ibi nunc esse hominem Christum Iesum Vnde
venturus est, memoriaque recolo et fideliter teneo Christianae
confessionis, quemadmodum resurrexit a mortuis, ascendit in coelum, sedet
ad dexteram Patris, nec aliunde quam inde venturus est ad vivos
mortuosque iudicandos. Et sic venturus est, angelica voce testatur,
quemadmodum ire visus est in coelum, id est in eadem carnis forma atque
substantia, cui profecto immortalitatem dedit NATURAM NON ABSTU-
LIT. Secundum hanc formam non est putandus ubique diffusus.
Cauendum est enim, ne ita divinitatem astruamus hominis, ut
veritatem corporis auferamus. Non est autem consequens, ut
quod in deo est, ita sit ubique ut deus. Nam et de nobis vera
divina scriptura dicit, quod in illo viuimus, movemur et
sumus, nec tamen sumus illi ubique sumus. Sed alterum homo illi
in deo, quemadmodum alterum deus illo in homine, proprio quodam
et singulari modo. Ista enim persona deus et homo est,
et verumque est verus deus Christus Iesus, ubique per id quod deus
est, in coelo autem per id quod homo. Et ecce enim in eadem
Nam spatia locorum tollit corporibus et nusquam esse, et quia
nusquam esse, nec esse. His verbis christianorum mente veterum
nec veteriorum contradicere ausus est, quod ego sicut. Si
possunt hactenus ipsa nobis relinquere, brevi habebit
quantum attinet ad finem hoc adunatorum. Nihil enim
hic aliud, qui et ex quo humanitatem Christi convertunt, non
minus solida constantia, qui quae attinent ad illam divinitatem

214 a

10: Brenius de S. Cena & Manducatione Corporis et sanguinis Christi.

Quatenus vero de manducatione carnis Christi in vinum conspirare
possit, non visa est mihi melior via, quam ~~Brenius~~ fecit
Brenius in Iohanne suo cap: 6. super illa verba, Spiritus
est qui vivificat, caro non prodest quicquam, ita inter alia
scribens. Inquit: hoc solum quaerimus an panis et vinum Carnem
dominicam designent et dicantur FIDEI NOSTRAE corpus
et sanguis Christi. Si hoc solum quaerimus, quid quaeso commu-
dimus? Quis enim quid unquam negavit? Sed audi quid
aliquanto post plurimis subiungat. Ecce caro et sanguis
sunt veri cibus et potus spiritales, proinde, ut pro verbum
ita etiam pro Sacramentum, fidei offerimur et datur corpus
ac sanguis, ut habeat extremus homo sua externa panis
et vinum, internus vero sua interna et spiritalia, corpus
et sanguinem in mysterio donata. Nam ut Baptismus duo
habet, aquam et verbum, corpus in baptismo aquam simul abluens
attingit, quo lavatur, fides, verbum quo lavatur internus homo
Ita et Cena dominica duo habet, panem vinum, et verbum.
Corporis os attingit panem et vinum sensu (praeter panem enim
et vinum aliud non sentit) os fidei, attingit suo etiam sensu
corpus et sanguinem, ut corpus in Sacramento habetur corpo-
ralia signa, et fides spiritalia, hoc est, rem ipsam et
veritatem. Proinde, ut fidei, propter quam Dominus Sacramentum
dedit, voto non satisfiat, omnino necessarium est, ut per
Sacramenta non solum Carnis signa dentur, sed etiam rem et veritatem
quae sola fidei contenta sit. Haec Brenius, Brenius
inquit illi habiramus, cum quo habiramus omnibus pax
est, quem ut fratrem in corde agnoscamus et colamus. Iam
cum nos deus et sanctificamus et dicamus, nec usque adeo
explodimur, prosindimur, ac prius in extremis periculis
vetus hereticorum cum poggius conjungimur? Corporis os
attingit, quid? panem et vinum, os vero fidei, corpus et
sanguinem Christi. Quid bremius? quid vivinus? Sed apud
christianos, apud fideles, apud nos qui mensae Domini
Communicamus praesentem posse. Hanc est illud Veterum
novum fidelis, sancti, imbuti. Proqo te, mi Blanchere
quid non praetexere possunt habiramus, quo minus his
contenti sint? Si rogas quid sit panis in Cena Domini,
respondimus ex verbis Christi, corpus est Christi, Calix in Cena
sanguis est Christi, pro filio meis in cruce fusus. Si rogas
quid sit quod panis dicit Domini in Cena frangimus,

respondimus cum Apostolo, Panis quem frangimus communicatio
ipse corporis Christi, et calix cui benedicimus, communicatio ipse
sanguinis Christi. Si exigitur, quomodo panis sit corpus
Christi, respondemus, non naturaliter, sed Sacramentaliter
atque non praeter substantiam ipsius hostiae, quam di sua con
sequentia Sacrum posuit. Si quaeritur quomodo demum in
carne comedi corpus Christi, potaque sanguis Christi, in pane et
vino, respondemus, ovis fidei, cum Beatitudine, qui Sacra
mentum ipsum dicit fidei gratia a Christo institutum esse. Si
concipitur ipsa pax pacem esse, bene, sit laus deo.
Si praeter ipsa exigitur, quae fundamentis fidei nostrae
non communia, non appetimus, scito si ita, volumus deinde
vel saxaneis moriendum sit. Haec de ratione Cena
domini, quam solo nos hodie ex omnibus reliquis fratribus com
munis habere, imo scito cum omnibus Christi Sanctis
viris agnoscendis. De Ceremoniis habitis, quae
scribere, si non ipse iam plurimis occupatus, qui
qui scribere ~~hinc~~ hoc in re mihi satisfecerit.
Auxit iniuria ceremoniis maximis commentionis similia
~~ad~~ nobis datur. Sed iam vale in deo
fratrum cum charissimis: Dabitur aliquando de illis scribendi
locus. ~~Ame~~ Scripsimus satura, ut, si videbitur,
ista quae communicavi. Deus adsit laboribus vestris.
Augusti. 17 Augusti.

Musculus tuus

Observando in
Christo Andrea
Blaurivio, fratri
charissimo

Strasburgi